

Zaterdag 30 april 2022

TivoliVredenburg – Grote Zaal – 11.00 uur

HET ORGEL

De l'obscurité à la lumière

Bauwien van der Meer sopraan

Gerrie Meijers orgel

Doriene Marselje harp

Helikon Quartet:

Stella Zake viool

Pieterneel Tils viool

Lotus de Vries altviool

Renate Apperloo cello

Ig Henneman *1945

Beweis zu nichts, voor sopraan, orgel, strijkkwartet en harp

Annelies van Parys *1975

Medea, voor sopraan, strijkkwartet en orgel

Lili Boulanger 1893- 1918

Pie Jesu, voor sopraan, harp, orgel en strijkkwartet

Monique Krüs *1959

Je vis, je meurs, voor sopraan, harp, orgel en strijkkwartet

Ongehoorde geluiden in een patriarchale omgeving

Het orgel en de vrouwelijke componisten. Het zijn nog steeds de ondergeschoven kinderen van de muziekhistorie. De een door de directe verbondenheid met de kerk en de religieuze muziek, de ander door een millennia-lange patriarchale overheersing. Dat dit louter met socio-culturele omstandigheden en dito (voor)oordelen te maken heeft en niets met de kwaliteit van de muziek, bewijst meteen al de kiemcel voor dit programma:

Pie Jesu van de Franse componiste Lili Boulanger. Dit werk voor sopraan, harp, strijkkwartet en orgel werd qua bezetting het uitgangspunt voor een nieuw werk van Monique Krüs en bewerkingen van de liedcyclus *Beweis zu Nichts* van Ig Henneman en het monodrama *Medea* van Annelies van Parys.

Lili Boulanger - Pie Jesu (N.B. omdat *Pie Jesu* kan worden opgevat als de 'kiemcel' van dit programma, is ook de volgorde van de toegelichte werken daarop aangepast.)

Lili Boulanger zou zeer gelukkig zijn geweest met zoveel erkenning. Het betekent dat haar werk en haar (stille) strijd niet voor niets zijn geweest. Ondertussen had ze zelf dubbele pech: ze was een vrouw en stierf jong. Hoewel Lili net als haar zus Nadia de gangbare gedachte over de rol van vrouwelijke componisten behoorlijk bijstelde door werk van zeer hoge kwaliteit te leveren, was het niet vanzelfsprekend dat haar werk overal uitgevoerd zou worden. Desondanks werd Lili beschouwd als een groot talent en won ze als eerste vrouw in Frankrijk de felbegeerde Prix de Rome. Door haar broze gezondheid werd ze slechts 24 jaar en liet ze logischerwijs een bescheiden oeuvre na. Ook dat hielp niet. Haar bekendste werk is tevens haar laatste werk; ze dicteerde het *Pie Jesu* in 1918 op haar sterfbed aan haar zus Nadia. De eerste schetsen voor dit werk noteerde ze al op 16-jarige leeftijd. Waarschijnlijk had ze, geïnspireerd door het *Requiem* van Gabriel Fauré, een compleet requiem in gedachten. Helaas kwam het niet zo ver en bleef het bij het in 1922 gepubliceerde *Pie Jesu* voor de bijzondere bezetting sopraan, harp, strijkkwartet en orgel. Inspiratie voor deze bezetting is ongetwijfeld datzelfde *Requiem* van Fauré die voor de eerste, kamermuzikale versie gebruikmaakte van harp, orgel, pauken en een klein strijkorkest. De wijze waarop Boulanger de instrumentatie inzet om de gang van duistere chromatiek naar een stralend G-majeur te onderstrepen is op zijn zachtst gezegd opvallend.

Monique Krüs - Je vis, je meurs

De Utrechtse componiste, zangeres en dirigente Monique Krüs kreeg de opdracht de bezetting van het *Pie Jesu* van Boulanger te gebruiken voor een nieuw werk. Krüs schreef onder de titel *Je vis, je meurs* (ik leef, ik sterf) een driedelige liedcyclus. De teksten komen van de zestiende-eeuwse Franse dichteres Louise Labé (1524-1566). Krüs koos in samenspraak met sopraan Bauwien van der Meer drie van de 24 gepassioneerde liefdes-sonnetten die Labé schreef. Labé was het middelpunt van de dichterssociëteit L'Ecole de Lyon en stimuleerde met haar onverholven liefdesgedichten vele vrouwelijke dichters om hun gevoelens en gedachten op poëtische wijze prijs te geven. Krüs, zeer vertrouwd met de menselijke stem, reflecteert deze broeierige taal waarin extase en diep lijden twee kanten van dezelfde medaille zijn in liederen met een als vanzelfsprekend bij de woorden passende lyriek waarin bescheiden verwijzingen naar de muziek van de zestiende eeuw en de klassieke tonaliteit nooit ver weg zijn.

Ig Henneman - Beweis zu nichts

Het lijden in de betekenis van 'het leven is lijden' komt ook terug in de drie gedichten van Ingeborg Bachmann die Ig Henneman gebruikte voor *Beweis zu nichts*. 'Lijden niet in de betekenis dat je

de hele dag zit te somberen maar dat je wat moet doen voor het leven', aldus de componiste. Dat die visie reflecteert in de gedichten die de Oostenrijkse schrijfster en dichter in haar jongere jaren schreef, is niet zo verwonderlijk. Ze stond aan het begin van haar carrière gedurende de Tweede Wereldoorlog en vertaalde de verschrikkingen naar een sombere, rauwe levensvisie. Henneman gebruikt vaker werk van Bachmann en schreef in 1994 *Hinter der Wand*, een liedcyclus van drie gedichten van Bachmann voor sopraan, cello en accordeon, geschreven voor Trio Le Cheval met sopraan Marianne Kweksilber die een belangrijke rol speelde bij de totstandkoming van het werk. Speciaal voor deze gelegenheid arrangeerde Henneman *Hinter der Wand* tot *Beweis zu nichts*, naar het eerste lied van de cyclus, voor sopraan, strijkkwartet, harp en orgel. Ze heeft er 'nauwelijks noten bijgeschreven', maar vooral de kleur verdiept van haar vrij intuïtieve, emotionele vertaling van de tekst. En meer is ook niet nodig, want de 'uitgebeende taal' van Henneman sluit naadloos aan bij de rauwe, scherpe doch poëtische woorden van Bachmann.

Annelies van Parys - Medea

Ook Annelies van Parys arrangeerde op verzoek van sopraan Bauwien van der Meer, de motor achter dit programma, een bestaand werk zodanig dat het orgel een belangrijke rol speelt. De Vlaamse componiste schreef *Medea* in 2021 in opdracht van festival Wonderfeel voor sopraan, klarinet en strijkkwartet. Vanavond klinkt het werk in de bezetting sopraan, orgel en strijkkwartet. De uitdaging bij deze herinstrumentatie was vooral de vervanging van de klarinet die de toon van haar vijftien minuten durende monodrama zet met een gevoelig wiegelied. Die toon wijkt af van het gangbare Medea-beeld van wraaklustige heks en brute kindermoordenares. In die zin past het werk uitstekend bij de toenemende aandacht voor het vrouwelijk perspectief dat ook in de mannelijk georiënteerde Griekse mythen straalt door afwezigheid. Het drama van Van Parys dat eindigt met datzelfde wiegenlied zet Medea neer als een liefdevolle moeder die haar kinderen wil behoeden voor de ongetwijfeld vernederende toekomst die ze, verstoten als ze zijn door Medea's voormalige echtgenoot Jason, tegemoet gaan. Medea hielp Jason uit liefde het Gulden Vlies te bemachtigen, op voorwaarde dat de twee zouden trouwen. Na een tiental jaren wilde Jason van Medea af om de dochter van de koning van Korinthe te trouwen zodat hij later zelf koning kon worden. Medea zou wraak nemen door de aanstaande bruid en haar vader te vermoorden en haar zoons met het zwaard om te brengen. In de harde uithalen, indringende multiphonics, schrijnende strijkers en opvallend lyrische passages die Van Parys gebruikt in deze uitgebreide klaggang heerst niet de wraak, maar de twijfel en wanhoop van Medea en klinkt er geen wraaklustige ex maar een liefdevolle moeder die ondanks haar verdriet doet wat haar het beste lijkt voor haar kinderen.

Paul Janssen

Teksten (zie achterpagina voor *Je vis, je meurs*)

Beweis zu nichts

muziek: Ig Henneman

tekst: Ingeborg Bachmann (1926-1973)

*Weißt du, Mutter, wenn die Breiten und Längen
den Ort nicht nennen, daß deine Kinder
aus dem dunklen Winkel der Welt dir wenken?
Du bleibst stehn, wo sich die Wege verschlingen,
und vorrätig ist dein Herz vor jedem andern.
Wir reichen nicht lange, werfen mit Werken um uns
und blicken zurück. Doch der Rauch überm Herd
läßt uns das Feuer nicht sehn.*

*Frag: kommt keines wieder? Vom Lot abwärts geführt,
nicht in Richtung des Himmels, fördern wir
Dinge zutage, in denen Vernichtung wohnt und Kraft,
uns zu zerstreuen. Dies alles ist ein Beweis
zu nichts und von niemand verlangt. Entfachst du
das Feuer von neuem, erscheinen wir unkenntlich,
geschwärzte Gesichter, deinem weißen Gesicht.
Wein! Aber winke uns nicht.*

Gedichte 1948 - 1953

Hinter der Wand

*Ich hänge als Schnee von den Zweigen
in den Frühling des Tals,
als kalte Quelle treibe ich im Wind,
feucht fall ich in die Blüten
als ein Tropfen, um den sie faulen
wie um einen Sumpf.
Ich bin das Immerzu-ans-Sterben-Denken.*

*Ich fliege, denn ich kann nicht ruhig gehen,
durch aller Himmel sichere Gebäude
und stürze Pfeiler um und höhle Mauern.
Ich warne, denn ich kann des Nachts nicht schlafen,
die andern mit des Meeres fernem Rauschen.
Ich steige in den Mund der Wasserfälle,
und von den Bergen lös ich polterndes Geröll.*

*Ich bin der großen Weltangst Kind,
die in den Frieden und die Freude hängt
wie Glockenschläge in des Tages Schreiten
und wie die Sense in den reifen Acker.
Ich bin das Immerzu-ans-Sterben-Denken.*

Gedichte 1948 - 1953

Strömung

So weit im Leben und so nah am Tod,
daß ich mit niemand darum rechten kann,
reiß ich mir von der Erde meinen Teil;

dem stillen Ozean stoß ich den grünen Keil
mitten ins Herz und schwemm mich selber an.

Zinnvögel steigen auf und Zimtgeruch!
Mit meinem Mörder Zeit bin ich allein.
In Rausch und Bläue puppen wir uns ein.

Gedichte 1957 - 1961

Medea

muziek: **Annelies van Parys**

tekst: **Gaea Schoeters** (1976)

Sleep, my boys, sleep
Drift away slowly
In this deepening darkness
That holds you softly,
Go now and sleep tight.

Jason, Jason, my love
Do you remember the bed
Where your sons were conceived?
The passion consummated there
My body my sacrifice, To you, One of many

Love demands sacrifices
Blinded by love, I made them

For you, I betrayed my country,
For you I left my home
For you, I steeped my hands, In blood

You owe me my innocence,
You owe me a brother
You owe me, my beloved Jason
On all counts

I would be queen
I would be a heroine
I would be your spouse
I would be beloved
My wealth the key to our happiness
How blind could I be?

I was simply, A means, Just like the Fleece
Love demands sacrifices, Blinded by love, I made them

One more or one less, what does it matter?
What is stained, even when washed, can never be clean
Blood demands blood, what started badly
Cannot be made good

No throne, No power, The Fleece turned sour
Time to find a girl, to make your royal plans unfurl
Less strange, more seemly and decent, a pearl, quieter, well
behaved, her waistline thin, and she also has lighter skin

You think of yourself
You think of your own fortune
You crunch numbers and collate
You add up and calculate
Rational, Purpose, In all that accounting
I am (the) surplus

And if she gives you sons
Our offspring will be second rate
No longer useful, Just like me

You leave me no choice
What else can I do
Than to continue down the path, You led me?
A path of blood, And passion?

Don't get me wrong, My darling
How gruesome my deed may be
It is no more than the consequence, of your betrayal

It is not anger that drives me It is mercy
I want to spare my children, my cruel fate

What began with passion, has become a bargaining chip
Found wanting, A strange currency
with no value in this country

Love demands sacrifices blinded by love, I made them

For you, I betrayed my country
For you, I left my country
For you, I steeped my hands, In blood
You owe me my innocence, You owe me a brother
You owe me a home

I gave you everything,
So it is my right, To take from you
And I mean, to take It all

Sleep, my boys, sleep, Find peace, In this darkness
From which you will never wake

Je vis, je meurs - XIV, XVIII, VIII

*Tant que mes yeux pourront larmes espandre,
A l'heur passé avec toy regretter:
Et qu'm aus sanglots et soupirs resister
Pourra ma voix, et un peu faire entendre:*

*Tant que ma main pourra les cordes tendre
Du mignart Lut, pour tes graces chanter:
Tant que l'esprit se voudra contenter
De ne vouloir rien fors que toy comprendre:*

*Je ne souhaite encore point mourir.
Mais quand mes yeus je sentiray tarir,
Ma voix cassee, et ma main impuissante,*

*Et mon esprit en ce mortel sejour
Ne pouvant plus montrer signe d'amante:
Prirey la Mort noircir mon plus cler jour.*

*Baise m'encor, rebase moy et baise:
Donne m'en un de tes plus savoureux,
Donne m'en un de tes plus amoureux:
Je t'en rendray quatre plus chaus que braise.*

*Las, te pleins tu? Ça que ce mal j'apaise,
En t'en donnant six autres doucereus.
Ainsi meslans nos baisers tant heureus
Jouissons nous l'un de l'autre à notre aise.*

*Lors double vie à chacun en suivra.
Chacun en soy et son ami vivra.
Permets m'Amour penser quelque folie:*

*Tousjours suis mal, vivant discrettement,
Et ne me puis donner contentement,
Si hors de moy ne fay quelque saillie.*

*Je vis, je meurs: je me brule et me noye,
Jáy chaut estreme en endurent froidure:
La vie m'est et trop molle et trop dure.
Jái grans ennuis entremeslez de joye:*

*Tout á un coup je ris et je larmoye,
Et en plaisir maint grief tourment j'endure:
Mon bien sén va, et á jamais il dure:
Tout en un coup je seiche et je verdoye.*

*Ainsi Amour inconstamment me meine:
Et quand je pense avoir plus de douleur,
Sans y penser je me treuve hors de peine.*

*Puis, quand je croy ma joye estre certaine,
Et estre au haut de mon désiré heur,
Il me remet en mon premier malheur.*

Zolang ik tranen heb en nog kan wenen
Om ons geluk dat niet meer duren mocht,
Zolang mijn stem het zuchten en het steunen
Ontwijken kan die ze te weren zocht

Zolang mijn hand de snaren weet te spannen
Om je te prijzen op de lieve Luit
Zolang mijn geest de dingen wenst te bannen
Spreken ze niet jouw glans en schoonheid uit

Zolang wil ik nog niet de dood ingaan
Maar als ik voel: mijn ogen worden droog
Mijn stem begeeft, mijn hand is zwak voortaan

Mijn geest huist in een enge, doodse kluis
En van geen liefde spreekt me nog het hart,
Vraag ik: mijn klaarste dag, Dood, verf hem zwart.

Kus me nog eens, opnieuw en nog een keer;
De zoetste kussen wil ik, geef ze mij
En geef me van je tederste erbij.
Ik geef je er dan vier, nog heter, weer.

Ach, klaag je nog? Dan wil ik ook dit zeer
Genezen met een zoete kus of tien
Want komt het er niet steeds opnieuw op neer
Dat wij elkaar geluk volkomen zien?

Een dubbel leven krijgt zo elk van ons:
De kans om zelf en in zijn vriend te leven.
Als dwaasheid, Liefste, mij iets in mag geven:

Wat is het triest, van jou gescheiden zijn!
Hoe vloei ik vol van zielig onbehagen
Als ik geen sprong buiten mezelf kan wagen!

Ik leef, ik sterf, 'k verbrand en ik verdrink.
Ik gloei van koorts terwijl ik kilte tart;
Te week is mij het leven en te hard.
Mijn vreugde stijgt, nu ik in zorg verzink.

Plots moet ik lachen ook als ik nog ween.
In mijn genot doorsta ik hevig leed.
Geluk beklijft, al gaat het van me heen.
En ik verdor, ik die van bloesems weet.

Zo onstandvastig leidt de Liefde mij,
En als ik denk: nu stijgt het lijden weer,
Dan voel ik al mijn ongeluk niet meer.

Maar denk ik soms: het blijft, dit vuur
En deze vreugde is mijn zekerheid,
Dan voel ik weer als vroeger leed en spijt.

Bauwien van der Meer - sopraan

Bauwien van der Meer is 'derde generatie musicus'. Haar grootvader Piet en moeder Lily Maclaine Pont werkten als violist in het Radio Filharmonisch Orkest. Haar grootmoeder Cornelia Bijl de Vroe studeerde piano aan het Koninklijk Conservatorium bij Sem Dresden. Bauwiens vader was pianist Bauke van der Meer, 25 jaar lang repetitor bij de Nederlandse Opera. Haar reiswieg stond op het zijtoneel van de Stadschouwburg te Amsterdam.

Bauwien van der Meer is een veelgevraagd oratorium- en operasoliste. Oratoriumwerken die zij veel zingt zijn onder andere: Brahms' Requiem, Verdi's Requiem, Dvořák's *Stabat Mater* en *Te Deum*, Bachs *Johannes-Passion*, Poulencs *Gloria*, Mendelssohns Psalm 42, en Rossini's *Petite Messe Solenne*.

Bauwien studeerde aan het Koninklijk Conservatorium bij Sasja Hunnago, na haar studie Kunstgeschiedenis te hebben afgerond. Haar master-diploma behaalde ze aan de Nieuwe Opera Academie. Ze studeerde af met Alcina (titelrol) van Händel. Sinds enkele jaren wordt Bauwien van der Meer ge-coacht door Margreet Honig en Gemma Visser. Voor deelname aan de postmasteropleiding voor hedendaagse vocale muziek van het VocaalLAB (nu Silbersee) kreeg ze een beurs van het Prins Bernhard Cultuurfonds. Met dit ensemble heeft ze talloze wereldpremières gezongen en bijzondere muziektheaterproducties gemaakt, in binnen- en buitenland. Bauwien was deelnemer aan de eerste lichting van het experimentele makerscollectief van het Kameroperahuis, waarin makers en performers samen tot actuele muziektheaterproducties komen, zoals in coproductie met de Nederlandse Reisopera *Being Arthur* (Guinnevere) en *Ik Vertrek* (hoofdrol). In 2015 debuteerde ze bij de Nationale Opera als Mdma Cortese in *Reimsreisje*. Bij opera Trionfo zong ze de goed ontvangen opera *Owen Wingrave* (Mrs. Coyle) van Benjamin Britten. Recenter zong ze Lucia in een operapastiche van *Lucia di Lammermoor* van Donizetti en Verdi aria's door PocketOpera.

Bauwien van der Meer werkte met gerenommeerde pianisten en dirigenten als Ed Spanjaard, Richard Egarr, Etienne Siebens en Lucas Vis. Ze werkte met componisten als Annelies van Parys, Richard Ayres, (hoofdrol *The Cricket Recovers*), Lucas Wiegerink, Louis Andriessen en regisseurs als Karin Netten, Jorinde Keesmaat, Pierre Audi, Willy Decker en Floris Visser. Ze trad op bij festivals als Wonderfeel, Oerol, November Music, Holland Festival, Rotterdamse Operadagen, Dresdner Festival der Zeitgenössische Musik, Ruhrtriennale, Ultraschall Berlin en het Cankarjev Dom Festival of Contemporary performing Arts.

Afgelopen juni zong Bauwien van der Meer in *de Staat* van Louis Andriessen met het Koninklijk Concertgebouworkest. Afgelopen seizoen maakte Bauwien van der Meer een eigen productie over vrouwen van nu: *Fantastic Women*. Tien vrouwelijke componisten, waaronder gerenommeerde namen als

Annelies van Parys, Calliope Tsoupanaki (destijds componist des Vaderlands), Kate Moore, Rozalie Hirs, schreven tien liederen in opdracht over hoe het is nu een vrouw te zijn. Jorinde Keesmaat nam de regie voor haar rekening. Caecilia Boschman nam de rol van pianiste op zich.

Naast haar werkzaamheden op het operatoneel en in het oratoriumvak, vertolkt ze graag muziek uit het interbellum: In mei 2016 zong ze bij het programma *Der Blaue Engel* van het Vlaams Radiokoor liederen van Spoliansky en Holländer. Bauwien is vast lid van het Eisler Trio, dat eigen bewerkingen maakt van muziek uit het interbellum.

Bauwien van der Meer is momenteel bezig met het door haar zelf geïnitieerde project *Van duister naar licht* over onbekende meesterwerken van componisten en een aantal opdrachten voor de bijzondere bezetting van harp, orgel, strijkkwartet en sopraan. Werken die (vandaag niet allemaal) voorbijkomen, zijn van Lili Boulanger, Elisabeth Kuyper, Elisabeth Maconchy, Monique Krüs, Ig Henneman en Annelies van Parys. Ten slotte is Bauwien van der Meer koördirigent en zangcoach.

Gerrie Meijers - orgel

Gerrie Meijers studeerde orgel bij Johan van Dommele en Hans van Nieuwkoop, en piano bij Arthur Hartong en Jacques Hendriks aan het Stedelijk Conservatorium te Arnhem. Zij behaalde de diploma's Docerend- en Uitvoerend Musicus (met onderscheiding).

Zij heeft een uitgebreide praktijk als begeleidster met een duidelijke voorkeur voor het vocale genre in de breedste zin van het woord. Bij Tan Crone volgde zij daartoe cursussen liedbegeleiding. Met Wieke Ubels (sopraan), Cecile Roovers (alt/mezzosopraan en actrice) en Annette Stallinga (alt) vormt zij min of meer vaste duo's. Een vierhandig duo is zij samen met organiste/pianiste Christine Kamp.

Gerrie Meijers is organiste van de Remonstrantse Kerk te Haarlem, pianiste bij het Haarlems Gemengd Koor, Het Hoofdstadkoor, Min Ghesellen en Het Bachkoor Holland. Zij concerteert in binnen- en buitenland en maakte diverse radio- en cd-opnamen, waaronder de *Goldberg-Variaties* van Bach op orgel en de *Symphonie-Passion* van Marcel Dupré in de OLV-kathedraal van Antwerpen.

Op de internationale orgelconcoursen van Toulouse en Nijmegen won ze prijzen, en van de Société Académique 'Arts-Sciences-Lettres' ontving zij de zilveren medaille vanwege haar verdiensten voor de Franse muziek.

Opmerkelijke producties waren *Pulse +* in Het Orgelpark, een Ligeti-project i.s.m. dansgroep Krisztina de Châtel, en het programma 'De liefde volgens Schumann, Weill en Eisler' i.s.m. Cecile Roovers en filmmaakster Verele Vorstman. Als freelancer werkt ze ook regelmatig bij Holland Opera, Stichting Vocaal Talent Nederland, Casuquo, Stem van Haarlem, Zangstudio Haarlem en het Orlandus-ensemble.

Doriene Marselje - harp

Doriene Marselje werd al voor haar geboorte 'omgeven' door muziek, dus lag het voor de hand dat ze al op zeer jonge leeftijd een muziekinstrument zou gaan bespelen. Tot onuitsprekelijk geluk van haar ouders koos ze voor de harp. Gelukkig had ze ook nog eens veel talent, getuige het feit dat ze binnen een jaar na het begin van haar lessen de Prijs voor Jong Talent kreeg op het Gergiev Festival in De Doelen in Rotterdam. Ze gaf toen haar eerste solorecital op de leeftijd van zeven jaar. In 1999 werd Doriene toegelaten tot de Klas voor Jong Talent van het Utrechtse Conservatorium, onder leiding van Erika Waardenburg. Ze bleef bij Erika Waardenburg studeren, ook tijdens haar bachelor aan het Conservatorium van Amsterdam in 2007.

In 2019 vervolgde Doriene haar studie bij Ernestine Stoop, bij wie ze in 2012 haar bachelor behaalde, gevolgd door haar master degree in 2014 aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, het definitieve begin van haar carrière als (solo)harpiste. Haar optredens voerden haar in Nederland naar o.a. het Muziekgebouw aan 't IJ, De Doelen, Dr. Anton Philipszaal en Muziekgebouw Eindhoven, en verder naar België, Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk, Italië, Zwitserland en Hongarije.

Doriene Marselje stond aan de wieg van verschillende kamer-muziekensembles, en is bovendien een veelgevraagd solist bij weer andere ensembles, waaronder RCO Camerata, IJ-Salon, Club Classique en De Bezetting Speelt. Ook maakte ze haar opwachting (als remplaçant) bij het Radio Filharmonisch Orkest, Philharmonie Oost-Nederland (Phion) en het Residentie Orkest. Verder werkt ze regelmatig mee aan 'multi-disciplinaire' producties, zoals *Wildeman* (2012) i.s.m. Theater Sonnevand, de Nederlandse Reisopera en met Phion. Of een 'muzikale theaterproductie' als *Ik Vertrek*, (2015), *Before I Die* (2017) en *Welstaat* (2018).

Doriene Marselje is ook actief op het terrein van eigentijdse muziek, waarbij ze zoekt naar nieuwe uitvoeringspraktijken van bestaand repertoire, of manieren om de 'sound' van de harp te verbreden, bijvoorbeeld door het te integreren met (visuele) live-effecten of elektronica. Daartoe werkt ze samen Tango Soundsystem (TU Delft), waarmee ze een 'muzikaal landschap' creëerde.

Helikon Quartet

Het Helikon Kwartet werd in 2015 opgericht en is sinds 2017 in opleiding bij de Nederlandse Strijkkwartet Academie. Recentelijk zijn ze geselecteerd voor een strijkkwartet Stipendium, uitgereikt door Het Kersjesfonds.

Het kwartet geeft veel concerten door heel Nederland. Zo speelden ze in TivoliVredenburg, het Concertgebouw in Amsterdam, Muziekgebouw aan 't IJ en Orpheus in Apeldoorn. In 2019 verzorgden ze een aantal concerten tijdens het Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht, Grachtenfestival en de

Strijkkwartet Biënnale Amsterdam. Ook waren ze te gast in verschillende radio- en televisieprogramma's zoals *Spiegelzaal* van AVROTROS, *Jets Muziekfabriek* en NTR *Podium Wiltman*.

Het Helikon Quartet werd voor twee jaar intensief gecoacht door Quatuor Danel, in het kader van Rabo Next Stage, een coachingstraject voor jong talent georganiseerd door TivoliVredenburg. In 2016 ontving het kwartet een beurs om masterclasses te volgen bij het Chilingirian Quartet in Engeland. In 2017 volgde het Helikon als gast ensemble lessen binnen de European Chamber Music Academy. Ze ontvingen lessen van onder anderen Stefan Metz, Luc-Marie Aguera, Eberhard Feltz, Petr Prause, Daniel Rowland, Miguel da Silva, Johannes Meissl, Emanuelle Bertrand, Ásdís Valdimarsdóttir, Dmitri Ferschtman, Denis Brott en Cuarteto Quiroga. Het kwartet besteedt graag aandacht aan actuele onderwerpen en werkt hierbij regelmatig samen met componisten.

Tijdens NJO Muziekszomer 2018 creëerden ze een programma geïnspireerd op klimaatverandering. Ze gaven een wereldpremière van componist Ryan Probert: *Twilight City*.

Dit concert is mede mogelijk gemaakt dankzij bijdragen van de volgende fondsen

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

Elise Mathilde

Sena

Gemeente Utrecht

Het Kersjes Fonds

kunstraad groningen

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

Hendrik
Muller
fonds

AF amsterdams
AK fonds voor de
kunst

FENTENER
VAN VLISSINGEN
FONDS
SHV

kfhein
fonds

MR. AUGUST
FENTENER
VAN
VLISSINGEN
FONDS

Nu in de verkoop

**NIEUW SEIZOEN
KLASSIEKE MUZIEK
NU IN VERKOOP**

TIVOLIVREDENBURG.NL/KLASSIEK

Romantiek op Zondag, Het Orgel, Internationale Koren, Barok & Klassiek, Bezin met Bach, Pynarello, Hertz op Zondag, Avontuurlijke Muziek, AVROTROS Vrijdagconcerten, Amsterdam Sinfonietta, Internationale Topensembles, Strijkkwartetten en Toppianisten, Minimal Music, Dutch Classical Talent, Klassiek in de Cloud, Familieconcerten, Sunday Afternoon Jazz, Nederlands Kamerkoor, Holland Baroque, Nederlandse Bachvereniging, Zaterdagmiddagconcerten, Festivals...

En nog veel meer